

หลักสูตรการวิเคราะห์ข้อมูลบุคคลเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตสู่แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง จำนวน ๖ ชั่วโมง

ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเมืองบุรีรัมย์

ความเป็นมา

การดำเนินชีวิตของบุคคลมีความแตกต่างกัน ตามสภาพแวดล้อม สังคม ที่ซับซ้อน เปลี่ยนแปลง และพัฒนาตลอดเวลา ซึ่งทุกคนมีความจำเป็นพื้นฐานในระดับความต้องการที่ไม่เท่ากัน เพราะแต่ละคนมีโอกาสของการพัฒนาที่แตกต่างกัน เช่น ความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ การสร้างรายได้ การใช้ประโยชน์จากทรัพยากร การพึ่งตนเอง การยอมรับจากสังคม และการดำรงชีวิตที่มีความมั่นคง การพัฒนาคุณภาพชีวิตตามแนวหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ควรจะประกอบด้วย (๑) ค้นหาความต้องการของตนเองให้พบ ว่ามีเป้าหมายในการดำเนินชีวิตอย่างไร เพื่อให้หลุดพ้นจากความยากลำบาก (๒) วิเคราะห์ข้อมูลของตนเอง และครอบครัวเพื่อให้ทราบสาเหตุของปัญหา ปัจจัยที่เกี่ยวข้อง และผลกระทบต่าง ๆ (๓) วางแผนการดำเนินชีวิต เพื่อพัฒนาตนเองให้มีการเรียนรู้ต่อเนื่อง มีวินัยทางการเงิน ตัดสินใจแก้ปัญหาโดยใช้ความรู้ มีความรับผิดชอบต่อตนเอง และสังคม มีความซื่อสัตย์ สุจริต พัฒนาจิตใจให้ลด ละ เลิก กิเลส และอบายมุข ปรับทัศนคติในเชิงบวก และมีความเป็นไปได้อื่น ๆ (๔) จัดบันทึก และทำบัญชีรับ-จ่าย และ (๕) สรุปผลการพัฒนาตนเองและครอบครัว โดยพิจารณาจาก การมีร่างกายที่แข็งแรงสมบูรณ์ อารมณ์ไม่เครียด มีเหตุผล มีความเชื่อมั่น มีความคิดเป็นระบบ กล้าคิดกล้าทำ ไม่ท้อถอยหมดกำลังใจเมื่อประสบปัญหาในชีวิต การพัฒนาคุณภาพชีวิตดังกล่าว เป็นแนวทางที่พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ในหลวงรัชกาลที่ ๙ ได้ทรงชี้แนะ และมอบแนวทางการดำรงชีวิตในทางสายกลางให้แก่ปวงชนชาวไทย ซึ่งนั่นก็คือ มีความพอประมาณ มีเหตุมีผล มีภูมิคุ้มกัน ภายใต้เงื่อนไขของความรู้ และคุณธรรม ที่เรียกว่า “เศรษฐกิจพอเพียง”

หลักการของหลักสูตร

การแก้ไขปัญหาการดำเนินชีวิตของบุคคลส่วนใหญ่ที่ประสบผลสำเร็จ มักมาจากตัวของบุคคล ที่รู้และเข้าใจสภาพปัญหาของตนเอง โดยประกอบด้วยข้อมูล ๓ ด้าน ได้แก่ ข้อมูลตนเอง ข้อมูลด้านสังคม สิ่งแวดล้อม และข้อมูลด้านวิชาการ การเข้าถึงข้อมูลดังกล่าวเป็นส่วนหนึ่งของการวิเคราะห์ตนเอง เพื่อหาแนวทางในการพัฒนาคุณภาพชีวิต หลักสูตรการวิเคราะห์ข้อมูลบุคคลเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตสู่แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง เป็นหลักสูตรที่ส่งเสริมให้ประชาชนได้รู้จักการนำข้อมูลของตนเอง สภาพแวดล้อมชุมชนของตนเอง เพื่อนำมาวิเคราะห์ตามแนวทางหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ข้อมูลที่ได้จะใช้เป็นแนวทางในการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพชีวิตรายบุคคล โดยเลือกรูปแบบในการจัดทำแผนพัฒนาฯ ตามความเหมาะสมของข้อมูลรายบุคคลที่ผ่านกระบวนการวิเคราะห์ของตนเอง และผู้รู้ ผู้มีประสบการณ์ ประชาชนที่เข้าร่วมกิจกรรมตามหลักสูตร ต้องสามารถเขียนแผน หรือโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิต และนำสู่การปฏิบัติได้จริง

จุดมุ่งหมาย

๑. เพื่อให้กลุ่มเป้าหมาย ได้สำรวจข้อมูลตนเองเพื่อวิเคราะห์ และจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

๒. เพื่อให้กลุ่มเป้าหมาย เขียนแผนปฏิบัติการพัฒนาคุณภาพชีวิต ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และนำสู่การปฏิบัติได้จริง

กลุ่มเป้าหมาย

ประชาชนทั่วไป

ระยะเวลา

จำนวน ๖ ชั่วโมง

โครงสร้างหลักสูตร

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
๑. ประเมินความเป็นเศรษฐกิจพอเพียงของตนเองและครอบครัว (รายบุคคล)	เพื่อนำเข้าสู่บทเรียน เป็นการประเมินตนเองตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง	วัดระดับความพอเพียงรายบุคคล - ความพอประมาณ - ความมีเหตุผล - การมีภูมิคุ้มกันที่ดี - ความรู้ - คุณธรรม - การเกษตร และสิ่งแวดล้อม - การนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้	- ผู้เรียนประเมินตนเองตามแบบที่กำหนด - สรุปผลการประเมิน และพยากรณ์ระดับความพอเพียงในการดำเนินชีวิตของตนเอง	๑๕ นาที	๔๕ นาที
๒. แนวทางการประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิต	เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายมีความรู้เกี่ยวกับการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต	หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และแนวทางการปฏิบัติ - ความพอประมาณ - ความมีเหตุผล - การมีภูมิคุ้มกัน - การใช้ความรู้ - การมีคุณธรรม - รู้กิน / รู้อยู่ / รู้ใช้	บรรยาย	๙๐ นาที	

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
๓. การสำรวจข้อมูลพื้นฐานรายบุคคล	เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายรู้วิธีการค้นหาข้อมูลเพื่อใช้ประกอบการจัดทำแผนงาน/โครงการ	แบบสำรวจ ๑. ข้อมูลตนเอง ๒. ข้อมูลครัวเรือน ๓. การพัฒนาตนเอง ๔. แผนการพัฒนาตนเองตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	ปฏิบัติการตามแบบสำรวจข้อมูล		๓๐ นาที
๔. การวิเคราะห์	เพื่อให้	การวิเคราะห์ข้อมูล	- บรรยายเนื้อหา/	๓๐ นาที	๔๕ นาที

ข้อมูลเพื่อ ประกอบการ จัดทำแผนพัฒนา คุณภาพชีวิต	กลุ่มเป้าหมาย สามารถวิเคราะห์ ข้อมูล เพื่อใช้ ประกอบในการ จัดทำแผนงาน/ โครงการ	ประกอบการจัดทำ แผนพัฒนาคุณภาพ ชีวิต ๑. ข้อมูลตนเอง ๒. ข้อมูลด้านสังคม สิ่งแวดล้อม ๓. ข้อมูลด้านวิชาการ	องค์ความรู้ - กลุ่มเป้าหมาย วิเคราะห์ตนเอง โดยรับคำแนะนำ จากวิทยากร/ผู้รู้		
๕. โครงการ พัฒนาคุณภาพ ชีวิต (รายบุคคล)	เพื่อให้ กลุ่มเป้าหมาย สามารถเขียน แผนงาน/โครงการ ได้	การจัดทำโครงการ	- บรรยาย - กลุ่มเป้าหมาย เขียนโครงการ	๑๕ นาที	๙๐ นาที

สื่อการเรียนรู้

๑. วีดิทัศน์
๒. คู่มืออบรม
๓. แบบประเมินตนเอง
๔. แบบสำรวจตนเอง
๕. แบบเสนอโครงการ

การวัดประเมินผล

๑. แบบสังเกตผู้เรียน
๒. โครงการพัฒนาคุณภาพชีวิต

เงื่อนไขการจบหลักสูตร

๑. เรียนครบตามเนื้อหาหลักสูตร
๒. สามารถวิเคราะห์ข้อมูลได้อย่างมีแบบแผน และนำเสนอเชื่อถือ
๓. สามารถเขียนโครงการได้